Pædagogisk læreplan for

Børnehuset Stavlundvej

2021

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

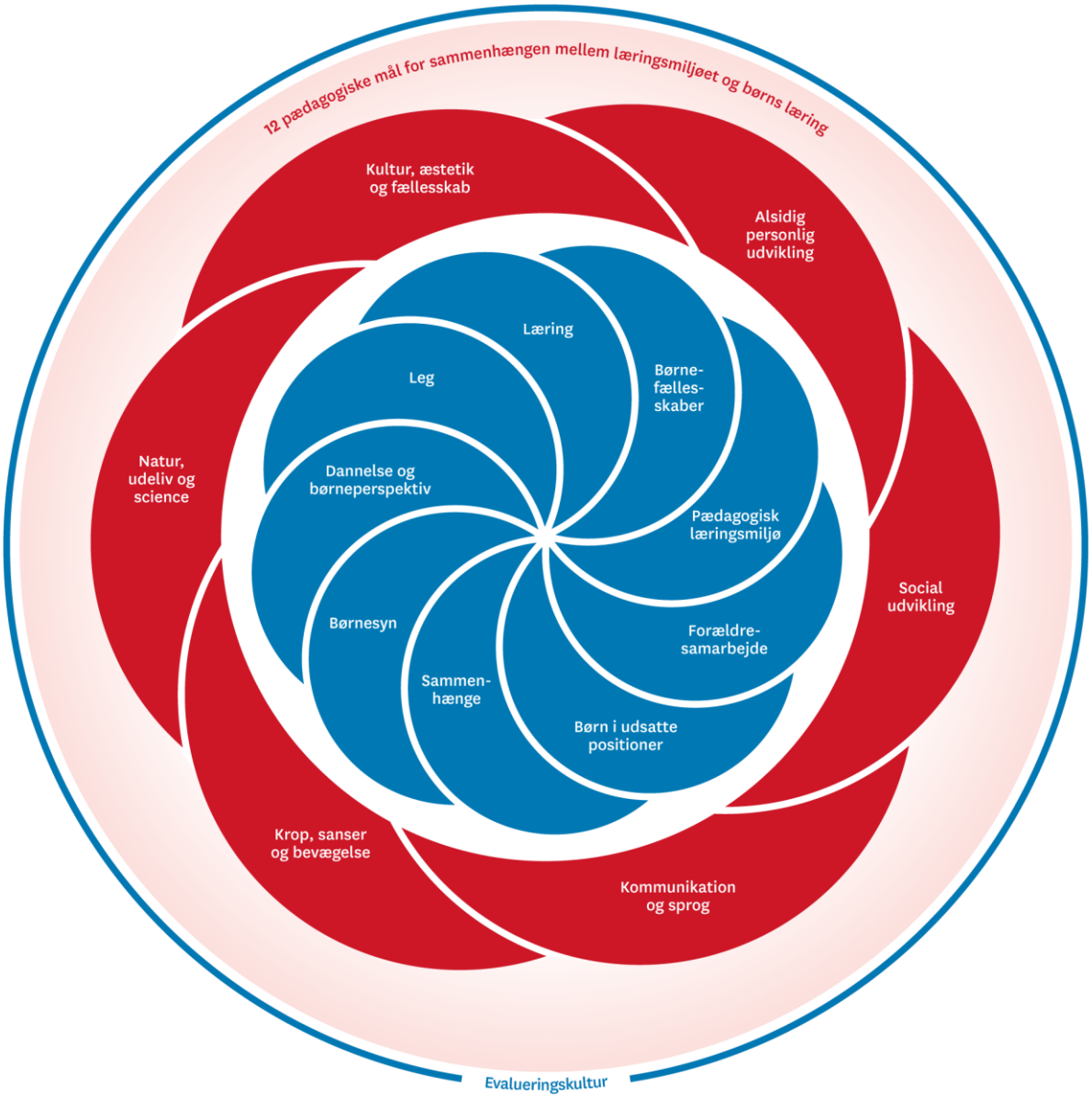

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse, den tilhørende bekendtgørelse, samt Børne- og Ungepolitik for Tårnby kommune. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen *EMU*. Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Børne- og Ungepolitik for Tårnby kommune

Politikken er gældende i årene 2019-2022 og gengives i uddrag og kan læses i sin helhed i ”Tårnby kommune, Sammenhængende Børne- og Ungepolitik 2019-2022.”

Vision:

”Børn og unge i Tårnby kommune skal udvikle sig personligt, fagligt og socialt, så de får mod på livet og på deltagelse i et demokratisk samfund, hvor centrale værdier er ligeværdighed, fællesskab og solidaritet.

Alle børn og unge skal være en del af fællesskabet.

Ethvert barn og ung har unikke egenskaber, interesse, evner og læringsbehov.”

Værdigrundlag:

”Vi ønsker, at vores børn udvikler sig til livsduelige og nysgerrige mennesker, der har mod på livet og har lyst til at lære.

Tårnby kommune støtter, i samarbejde med forældrene, børnenes færdigheder og kompetencer til at møde verdenen og livet som stærke, sociale og robuste mennesker, der tror på sig selv og tager ansvar for eget liv og for fællesskabet.

Vi vægter inddragelse af børnenes stemme højt med det formål, at de får mest mulig medbestemmelse over deres ønsker for fremtiden sammen med deres forældre.”

I vores opgaveløsning, lægger vi vægt på:

- At give børn og unge erfaringer med at være sammen med andre.
- At børn og unge får indarbejdet de etiske og moralske værdier, der er grundlaget for vores samfund som et naturligt udgangspunkt for deres aktiviteter.
- At børn og unge respekterer hinandens forskelligheder og grænser.
- At børn og unge oplever tryghed og samhørighed i et miljø uden mobning.
- At børn og unge omgives af nærværende, tillidsvækkende og omsorgsfulde voksne.
- At medarbejdere og forældre har ansvar for at skabe respekt for sociale og kulturelle forskelle.
- At børn og unge udvikler forståelse for levevilkårs og livsstils betydning for sundhed, trivsel og livskvalitet.
- At skabe fysiske rammer, der indbyder og motiverer til aktiv leg, fysisk aktivitet og motorisk udvikling.
- At børn gives mulighed for læring i alle kommunale institutioner og nærmiljøer.
- At forældre inddrages og er de vigtigste medspillere i en succesfuld udvikling og læring hos den enkelte.
- At alle børn og unge gives mulighed for at blive så dygtige de kan.
- At familier med børn og unger, der har et særligt behov, tilbydes tidlig professionel forebyggende og koordineret indsats.
- At alle kommunale institutioner skaber inkluderende fællesskaber.
- At medarbejderne skaber sammenhænge og muligheder på tværs af alle overgange i børn og unges liv.
- At ethvert skift i børns liv skal være præget af størst mulig tryghed.

Hvem er vi?

Her beskrives kort stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for det pædagogiske arbejde.

Børnehuset Stavlundvej

Børnehuset Stavlundvej er en integreret institution, bestående af både vuggestue og børnehave. Vi er beliggende i et dejligt villakvarter mellem Kongelundsvej og Oliefabriksvej.

Børnehuset er et hyggeligt hus, som er omkranset af fire skønne legepladser, der blandt andet flittigt bliver brugt til at dyrke grøntsager, lave science eksperimenter, lege og udforske dyreliv.

Vi ligger tæt på både skov og Naturcenter Vest Amager, hvilket vi ofte bruger som læringsrum.

Vi arbejder med børnefællesskaber på tværs af huset. Her har vi flere gange om året forskellige temaer, hvor vi eksempelvis har fokus på sundhed (sundhedsugen), motorik og bevægelse (her finder vi inspiration i pædagogisk idræt).

Vores stuer i både vuggestue og børnehave er inddelt i "små rum" i rummet, således at børnene har mulighed for at lege uforstyrret og fordybet i mindre grupper.

Vi inddrager derudover både garderober og vores lange gang imellem afdelingerne til aktiviteter og leg.

Vi er normeret til 26 børn i vuggestuen, i alderen 0-3 år, og 44 børn i børnehaven, i alderen 3-6 år.
I vuggestuen er vi fordelt med 13 børn og 4 voksne på hver stue, heriblandt en studerende.
I børnehaven er der 22 børn og 3 voksne på hver stue.

Herudover har vi en køkken- og kostansvarlig, en souschef og en leder.

Stavlundvej 29-33

2770 Kastrup

Tlf. 3076 0695

Mail: dasta.bk@taarnby.dk

Leder: Dorte Bruun

Souschef: Janni Løvhøj

Børnehusets åbningstid er mandag til fredag kl. 06.30 - 17.00

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”
”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn**. Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv**. Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø**. Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde**. Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner**. Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen**. Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og Børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefælleskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og Børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn

I børnehuset Stavlundvej tager vi udgangspunkt i det enkelte barn og dets ressourcer. Alle børn er forskellige og har brug for forskellige ting for at trives og udvikles.

Hos os skal alle børn opleve tryghed, nærhed, nærvær og omsorg. De voksne møder børnene med en positiv, anerkendende tilgang, hvor alle børn skal føle sig set og hørt. Eksempelvis er det vigtigt for os at tage godt imod børnene, når de møder om morgenen. Vi møder alle børn med et smil og et ”godmorgen, hvor er det dejligt at se dig”, så barnet føler sig velkommen og værdsat.

Vi følger børnenes spor og interesser, hvilket er med til, at de oplever sig set, hørt og forstået.

Alle børn hos os skal føle sig som og være en del af fællesskabet. De skal have plads til at være unikke og selvstændige mennesker.

Vi skaber rammer, der understøtter det gode børneliv, hvor der er plads til at være barn. Der tages udgangspunkt i barnets perspektiv, fantasi og virkelyst, således at vi styrker barnets initiativ.

Hos os skal alle børn mødes af voksne, der i deres hverdag anerkender dem for det de er, nemlig værdifulde, selvstændige og kompetente børn.

Dannelse og børneperspektiv

I Børnehuset Stavlundvej skal alle børn opleve at have indflydelse på deres hverdag og inviteres til at være aktivt deltagende, og dermed medskabere af egen læring og udvikling.

Når børnene færdes hos os i en genkendelig hverdag med kendte, omsorgsfulde og nærværende voksne, får børnene de bedste udviklingsmuligheder i deres dannelsesproces.

Leg er en vigtig del af børns dannelse, derfor er det vigtigt, at de voksne fremmer leg og kreativitet og dermed dannelse. En dannelse hvor barnet forankrer værdier og viden i sin egen personlighed.

Vores pædagogiske læringsmiljøer tager udgangspunkt i et børneperspektiv. Vi bruger vores observationer, børnemøder og samtaler til at få indblik i børnenes perspektiv.

I børnehaven bruges dialogen som redskab i planlægningen og evalueringen af for eksempel aktiviteter, hvor man i vuggestuen gør mere brug af observationer for at aflæse børnenes reaktioner og mønstre.

I læringsmiljøet er det de voksnes opgave at sikre, at børnene føler sig som en del af et inkluderende fællesskab, hvor leg og dialog er omdrejningspunktet. Det kan betyde, at vi differentierer, da alle børn ikke er ens.

Når vi laver aktiviteter i Børnehuset Stavlundvej, skaber vi rum for, at børns forskelligheder, hensigter og perspektiver kommer i spil i dagligdagen. Vi tager udgangspunkt i de enkelte børnegrupper og målretter aktiviteterne herefter. Dette gør vi blandt andet ved at være nysgerrige på, hvad barnet er optaget af, følge deres spor samt reflektere over, hvordan det udmøntede sig i praksis. Det giver os ny og større indsigt i barnets verden.

Vi er bevidste om, at det er børneperspektivet, som skal være afgørende for, hvordan vi arbejder og danner læringsmiljøer.

Eksempel på medbestemmelse:
Til morgensamlingen får børnene lov til at vælge, hvilke sange der skal synges, ved på skift at vælge en genstand fra en sangkuffert.

Eksempel på indflydelse*:*
De voksne er taget med en gruppe børn i skoven på junglestien for at styrke motorikken. Efter lidt tid ser et barn en fjer. Vi bliver optaget af denne fjer – hvor stammer den fra? Flere børn kommer til, inviteres ind og de byder ind: en mariehøne, en snegl osv. Den voksne giver tid og plads til undringen og udvider samtalen.
I fællesskab finder de ud af, at fjeren stammer fra en due.

Leg

Leg er grundlæggende for børns trivsel, læring og udvikling. Legens egen værdi skal anerkendes ved at skabe gode vilkår for leg, venskaber og initiativer.

I Børnehuset Stavlundvej vægter vi leg højt, både den selvinitierede leg og den rammesatte leg. Dette understøtter vi blandt andet ved vores forskellige læringsmiljøer på stuerne. Stuerne er indrettet så ting er i børnehøjde; for eksempel har vi en hyggekrog med bogkasser så børnene selv kan tage en bog og kigge i. Det samme gør sig gældende med køkkenting, dukketing, biler, magneter o.a. De voksne har skiftende positioner enten som værende bagved, ved siden af eller foran barnet.

Vi ved at venskaber er meget vigtige og at alle børn bør have en ven og nogle at lege med. Nogle gange er der børn som skal have lidt hjælp til at forstå og lære de vigtige sociale spilleregler for, at venskaber kan opstå, og derfor er det vores opgave som voksne at understøtte dette.

Børn foretrækker de lege, som de er bedst til, hvilket er helt naturligt. Børn har dog behov for at blive udfordret i de mange forskellige typer af leg, for at de kan mestre de sociale spilleregler og forskellige færdigheder. Her er det vores opgave som voksne at kunne hjælpe børnene til den gode leg og de færdigheder, der udvikles herigennem.

I Børnehuset Stavlundvej ser vi på legen ud fra forskellige vinkler:

<u>Den undersøgende og udforskende leg</u>: Her bruger barnet sine sanser, sorterer ting i farver, eller stiller bilerne på lange rækker.

<u>Konstruktionslege</u>: Her skaber eller udvikler barnet selv ting, eksempelvis med sand, modellervoks, Lego, plus-plus eller med genbrugsmaterialer.

<u>Tumlelege</u>: Her bruger barnet kroppen, eksempelvis ved at gynge, løbe, snurre, hoppe, balancere, kravle, løfte og danse.

<u>Rollelege</u>: Hvor børn påtager sig forskellige roller i legen, for eksempel far, mor og barn. Ved at undersøge den verden, børnene er en del af, og de forhold der er mellem mennesker, lærer børnene at forstå deres egen rolle og at kunne drage omsorg for hinanden, at styrke sproget samt at kunne håndtere konflikter.

<u>Regellege</u>: Her er det blandt andet fangeleg, titte-bøh, Kongens efterfølger, stafetløb og fodbold.

<u>Fantasileg eller symbolleg</u>: Her leges der blandt andet køkkenleg, og politiet efter røverne.

Hos os gives der plads og rum til, at børnenes leg både kan være udfordrende for barnet og kan være et sted, hvor der eksperimenteres. Ved at støtte og guide barnet giver vi barnet mulighed for at udvikle en forståelse for omverdenen, robusthed og de sociale spilleregler, der til tider kan være svære at navigere i.

Eksempel: I klatrestativet guider vi børnene i forhold til, hvor de er i deres udvikling, om de er ved at lære at kravle op, klar til at prøve kræfter med brandstangen eller er de nået til at begynde på at gå armgang. Børnene opfordres og guides også i at se og passe på hinanden.

Læring

Børn lærer og skaber erfaring gennem kroppen. En stor del af deres udvikling og læring finder sted, når de leger med ting, undersøger og eksperimenterer med genstande samt udforsker de rum, de færdes i.

I Børnehuset Stavlundvej er den pædagogiske tilgang til læring baseret på en legende, sanselig, kropslig og eksperimenterende synsvinkel for, at læringens indhold og form giver mening for de enkelte børn.

Vi synger/leger fagtesange, laver yoga, bager m.m. og har et stort fokus på, at vi mærker, føler og bruger vores kroppe i hverdagen.

Børn udvikler sig ligeledes ved at være aktive deltagere i sociale praksisfællesskaber, da læring opstår i relationen mellem mennesker. Vi er derfor meget bevidste om at arbejde med relationer imellem børn-børn og børn-voksne.

Vi inddeler blandt andet børnene i mindre grupper i aktivitetsstunderne for at skabe plads til nærvær og fordybelse og vi har i inddelingen også øje for, hvilke børn der har brug for at få styrket deres relationer, hvor der er spirende venskaber på vej m.m.

Læring sker gennem hele dagen i en vekslen mellem blandt andet de børneinitierede lege og de voksen-planlagte aktiviteter og rutiner.

Vi har for eksempel særligt fokus på,at børnene deltager i de daglige hverdagsrutiner og bliver selvhjulpne. Børnene hjælper til med at dække bord, rydde af bordet, tørre borde af m.m. I garderoben og i skifte-situationer får børnene tid til at prøve selv og vi sætter ord på handling, mens vi øver os i at tage tøj af og på.

I Børnehuset Stavlundvej bruger vi meget naturen som læringsrum. Det gør vi blandt andet ved at finde små dyr på vores legepladser og snakke om dem. Vi cykler også på ture til Fælleden og har forskellige tema- og scienceforløb planlagt sammen med Naturskolen. Derudover har vi plantekasser i både vuggestuen og børnehaven, hvor børnene er med til at så og plante og på den måde følge naturens gang fra jord til bord.

Børnefællesskaber

Alle børn i Børnehuset Stavlundvej skal føle sig inkluderet i børnefælleskabet. Dette gør vi ved, at alle børn skal høres, ses og forstås, og de skal værdsættes som dem, de er. Det er vores opgave som voksne at støtte, guide og hjælpe alle børn med at finde en plads i børnefællesskabet. De større børn hjælper også de nye børn ind i fællesskabet ved at tage dem med i lege eller vise dem, hvordan man gør i børnehuset.

Når vi arbejder med børn i mindre grupper, er det også for at skabe bedre muligheder for det enkelte barn.
I mindre grupper vil der være bedre mulighed for, at de bliver set og forstået af de andre børn, og det er ofte med til, at der skabes bedre forudsætning for den fælles leg. Der kan nu være skabt en interesse som fortsætter efter vi har afsluttet den pædagogiske aktivitet. Dette er blandt andet med til at udvikle børnenes empati og forståelse for hinanden.

Ved at arbejde på tværs af huset, køn, alder og interesser skaber vi de bedste muligheder for, at børnene sikres læring, udvikling og dannelse i forskellige sammenhænge.

Det er vigtig at få skabt et stærkt børnefælleskab, hvor børnene udviser empati og er hjælpsomme over for hinanden, da vi ved, at selvværd og udvikling hænger sammen med at føle sig som en del af et

fællesskab. For at understøtte dette bruger vi blandt andet materialer fra Mary fonden/Fri for Mobberi og Hoppeline.
Når vi bruger Hoppeline i børnehaven får vi besøg af hånddukken Marie. Hun kommer for at fortælle en historie om hendes venner Frække Frø og Hoppeline. Her er der fokus på, at børnene får forskellige samarbejdsopgaver gennem fortællingen. Hvis et barn gør lidt, sker der kun lidt, men hvis alle hjælper hinanden, så har det en meget større effekt.

Igennem materialet fra Fri for Mobberi arbejder vi med fire værdier:

Tolerance: At se og acceptere forskelligheder i børnegruppen og behandle hinanden som ligeværdige.

Respekt: At acceptere og tage hensyn til alle børn.

Omsorg: At udvise interesse, medfølelse, bekymring og hjælpsomhed over for alle børn

Mod: At sige fra og markere egne grænser og sige til, når man ser børn, der overskrider andres grænser

Alle forældre har et medansvar for at skabe et velfungerende børnefælleskab præget af anerkendelse, uanset hvilke forudsætninger andre familier kunne have.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Det pædagogiske læringsmiljø er et miljø, hvor der arbejdes bevidst og målrettet med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Dette er til stede gennem hele dagen, både i planlagte og spontane aktiviteter, i den børneinitierede leg og i de daglige rutinesituationer, såsom at tage tøj af/på i garderoben og frokost.

I børnehuset ser vi for eksempel det at øve sig i at tage tøj af og på som en aktivitet i sig selv. Vi skaber tid og rum til, at det enkelte barn kan øve sig, og vi guider dem undervejs. Her er også rig mulighed for at sætte ord på ting, handlinger og undre os over, hvorfor en handske ser ud som den gør m.m.

Ved at have fokus på selvhjulpenhed og at barnet får lov og tid til at øve sig styrkes deres udvikling, selvtillid og selvværd, og det giver barnet lyst og mod på lære mere og fortsat øve sig på andre færdigheder.

For at skabe gode inspirerende læringsmiljøer, der understøtter barnets egen nysgerrighed og undersøgende tilgang m.m. er det vigtigt, at vi voksne er anerkendende og nærværende, udfordrer og inddrager børnene, så de bliver aktive deltagere i hverdagen.

Vi arbejder blandt andet ud fra zonen for nærmeste udvikling, ved at stille individuelle krav til børnene, der hvor de er i deres udvikling, for at udfordre dem bedst muligt.

I zonen for nærmeste udvikling handler det om at udfordre barnet tilpas meget, så der sker læring og samtidig have for øje at udfordringen ikke bliver for stor, så barnet ikke magter det.

Man kan forestille sig zonerne således, hvor barnet befinder sig i zone 1 og vi skal udfordre det, så det når zone 2 (dvs. zone 2 er barnets nærmeste udviklingszone):

1. Ligger udfordringen inden for det, barnet kan klare alene, sker der ingen udvikling.
2. Ligger udfordringen derimod inden for barnets nærmeste udviklingszone, vil der ske en læring.
3. Ligger udfordringen uden for barnets nærmeste udviklingszone, vil barnet føle sig frustreret, og der vil ikke finde nogen læring sted.

Både i de voksenplanlagte og børneinitierede lege er der gode betingelser for, at legen kan udvikle sig og skabe rum for implicit læring.

Når børnene eksempelvis leger i børnekøkkenet, hvor flere børn kan stå ved siden af hinanden og lege, tale, føle og agere sammen, er børnefællesskabet i høj grad en del af børnenes erfaringsudveksling og derved læring.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Forældresamarbejde

I vores hus vægter vi forældresamarbejde højt, da det er i samarbejdet med forældrene, vi skal understøtte børnenes trivsel, læring og udvikling. Det gode forældresamarbejde er en af de vigtigste faktorer for, at barnet og familien oplever en tryg og positiv tid hos os.

Vi ønsker et hus, hvor forældrene føler sig velkomne og har lyst til at deltage i diverse arrangementer. Vi arbejder på at have et stærkt fællesskab for hele huset og det skal være et dejligt sted for både børn og forældre. Det er vigtigt for os, at vi får skabt en tillidsfuld relation med fokus på åbenhed og dialog. Vi er bevidste om den ressource, forældrene er, og at deres viden om netop deres barn tænkes ind i det pædagogiske arbejde hos os.

Samarbejdet omkring børnenes trivsel og læring tænkes ind på flere måder både i den daglige kontakt (hente/bringe), forældresamtaler, forældremøder og diverse sociale arrangementer.

Vi bruger også AULA til at kommunikere med forældre. Her lægges opslag op fra dagen, hvilket giver anledning til, at der kan tales videre derhjemme, hvilket eksempelvis kan understøtte den sproglige udvikling. AULA bruges også til kommunikere forskellige ideer ud til forældrene, så der kan arbejdes med blandt andet sprog og science hjemme hos familien.

Vi afholder flere forældresamtaler i løbet af barnets tid i Børnehuset Stavlundvej, og forældre er også altid velkomne til selv at bede om en samtale, det være sig om stort som småt.

Vi har en aktiv forældrebestyrelse, som bidrager til det gode børneliv. Forældrebestyrelsen har blandt andet været med til at igangsætte arbejdet med en forældrefolder, hvor de har udvalgt, hvad der er vigtigt at vide, når man har børn i Børnehuset.

Forældrebestyrelsen er synlige ved fællesarrangementer i huset, og byder nye forældre velkomne. De tager initiativer til at implementere ting, der er gode for huset. For eksempel har de fået indført søm- og kaffedage, hvor forældre kommer og hjælper med at lave ting i huset. På disse dage oplever vi en helt særlig atmosfære i huset, hvor alle børn og forældre blandes og snakker på kryds og tværs, mens man samarbejder om en praktisk opgave.

I Børnehuset Stavlundvej har vi ligeledes en støtteforening, der arrangerer forskellige sociale arrangementer, som samler huset, både børn, forældre og personale, hvilket er med til at styrke fællesskabet og trivslen.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Børn i udsatte positioner omhandler forskellige faktorer. Det kan blandt andet være børn med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, børn med svag social økonomisk baggrund, eller anden social problematik. Problematikker som kan være medvirkende faktorer til, at børnene ikke har samme mulighed for at udvikle kompetencer og færdigheder til at mestre de samme ting og udfordringer, som andre jævnaldrende børn.

I Børnehuset Stavlundvej arbejder vi bevidst med afsæt i, at børn er forskellige, og at vi som pædagogisk personale skal differentiere i tilgangen til det enkelte barn for at skabe lige muligheder.
Vi tager ofte udgangspunkt i barnets styrker og interesser, når vi laver aktivitetsgrupper.

Vi arbejder med pædagogiske metoder og værktøjer, såsom SMTTE-model og aktionslæring, og har en anerkendende tilgang og en god dialog med forældrene.

Vi arbejder med handleplaner, dialogmøder, netværksmøder, pædagogisk bagdør, samt videndeling i personalegruppen for at sikre det enkle barns trivsel og udvikling.

Vi samarbejder også med vejlederkorpset, psykologer, ergoterapeuter fysioterapeuter, sundhedsplejerske samt tale-/hørelærer fra kommunen

Det pædagogiske personale er både katalysator og legetolk i barnets leg for bedst muligt at styrke og hjælpe barnet i forståelsen af egne følelser og for at barnet føler sig som en del af fællesskabet.

Det er særlig vigtigt, at vi arbejder i helt små grupper, så der er plads og rum til at følge det enkelte barns spor. Her har vi stort fokus på at skabe rammer, der gør det nemmere for barnet at navigere i hverdagen.
Vi er nærværende, støttende og guidende i forhold til barnet, således at barnet får mulighed for at tilegne sig færdigheder og føle sig som en del af fællesskabet.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Sammenhæng til børnehaveklassen

Når børnene er ved at være så store, at næste skridt er børnehaveklassen, er der mange ting, der pludselig ændrer sig i deres hverdag.

I børnehaven arbejde vi med at gøre overgangen til skolen så god som muligt. Det gør vi blandt andet ved at arbejde i aldersopdelte grupper gennem hele året. En stor del af store gruppens fokus er på at gøre børnene klar til at mestre den udfordring, det er at starte i SFO og skole. Derfor arbejder vi også med venskaber og konfliktløsning, da de sociale kompetencer er en vigtig del af skolelivet. Vi arbejder endvidere med tal, bogstaver og "science" gennem en legende tilgang til læringen. Det skal være sjovt at lære og sjovt at gå i børnehave, og vi ved, at læring gennem bevægelse er den bedste måde at lære på.

Vi laver i løbet af året aftaler med de forskellige SFO'er i området, så børnene kender de fysiske rammer på den SFO, de inden længe skal starte på. Det kan for eksempel være en aftale om at låne nogle lokaler eller en gymnastiksal til aktiviteter.

Vi deltager også i Skolen i naturen, hvor børnene fra 0. klasse/nuværende SFO-børn og vores kommende SFO-børn deltager i forskellige projekter. Vi har for eksempel deltaget i et projekt, hvor temaet var genbrug. Her arbejdede vi med madspild og med at få ting til at spire, som vi så afslutningsvis skulle udstille i de forskellige grupper på Naturskolen.

Ca. et halvt år før barnet skal starte på SFO, bliver forældrene inviteret til en samtale i børnehaven om deres barn og skolestart. Samtalen tager udgangspunkt i et overleveringsskema, som pædagogerne har udfyldt om barnets kompetencer og hvad der vil blive arbejdet med det sidste halve år, inden barnet starter på SFO.

Når børnene og forældrene har fået at vide, hvilken SFO-barnet skal gå på, tager hele storegruppen på tur til de forskellige SFO’er og bliver vist rundt af de pædagoger, der arbejder på stedet. På den måde kan alle se, hvor de selv og deres kammerater skal gå.

Igennem mange år har de store børn været på koloni med tre overnatninger i september måned. Her har vi blandt andet fokus på, at fællesskabet i storegruppen bliver styrket og at børnene får et større kendskab til hinanden, som de kan drage nytte af resten af tiden i børnehaven og videre i SFO/skole.

Afslutningsvis afholder børnehaven en stor afskedsfest for alle de store børn, inden de starter på SFO og skole.

Andre sammenhænge som Børnehuset Stavlundvej også vægter

Overgange i børns liv

I vores børnehus er vi meget bevidste om betydningen af overgange i børns liv. De er afgørende for børns trivsel, læring og udvikling.

Når vi får nye børn hjemme fra mor og far eller fra en anden institution, har vi stort fokus på tryghed og tilknytning. Der er en fast voksen, som står for indkøring og den primære kontakt til både barn og forældre. Vi gør meget ud af at informere forældrene og selv søge viden om barnets udvikling, vaner og behov.

Vi tilbyder at forældrene kan komme før starten og besøge os, hvor de deltager i formiddagsaktiviteten. Her udleverer vi informationsmateriale og får en snak om forventning til indkøring og dagligdag.

Overgangen til børnehaven er også en stor omvæltning for både børn og forældre, og derfor gør vi meget for at skabe den bedst mulige overgang.

Vi samarbejder på tværs af huset i månederne op til børnehavestart med voksne fra både vuggestue og børnehave samt de kommende børn og de mindste børnehavebørn. I aktiviteterne arbejdes der med relationer og fællesskaber. Børnehavevoksne gør meget ud af at henvende sig til de kommende børn for at lære dem at kende og få skabt tryghed.

Derudover har vi besøgsdage en måned før børnehavestart, hvor vuggestuebarnet er fast i børnehaven en dag om ugen. Dette er yderligere medvirkende til en god og tryg børnehavestart.

En børnehavevoksen deltager i den afsluttende samtale med forældre og vuggestue for at få større kendskab til barn og forældre inden start.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Lokalsamfundet

I Børnehuset Stavlundvej er vi heldige at have mange steder i lokalmiljøet, som vi inddrager som læringsmiljøer.

Vi bruger nærmiljøet til at styrke børnenes kendskab til lokalsamfundet og til den danske kultur og vores traditioner.

Vi arbejder meget sammen med Naturskolen på Kalvebod Fælled, som afholder mange rigtig gode arrangementer og aktiviteter, hvor vi kan deltage som institution. De har også mange forløb, vi kan tage med hjem i børnehuset. Blandt andet har de tematiske sprogforløb, som vi gør brug af. Som led i et af disse forløb har vi fået nogle mus med hjem i institutionen, som børnene skal passe og lære en masse om.

Vi bruger skov og strand i nærmiljøet, både til spontane ture ud af huset og som en del af forskellige forløb i institutionen. Vi bestræber os på at lave strukturerede og planlagte ting i naturen samtidig med, at vi giver os tid til at følge børnenes spor. Det er her, børnenes nysgerrighed for alvor bliver vakt, fordi man kan gå på opdagelse uden at blive forstyrret.

Kirken afholder ved juletid et krybbespil, hvor en anden nærliggende institution optræder og der kommer en julemand, som deler lidt lækkert ud. Her deltager vi også med det mål, at børnene stifter bekendtskab med teater og denne udtryksform, kultur/traditioner m.m.

Et af Tårnby Kommunes forskellige tilbud er Legepatruljen, som er et tilbud til institutioner om, at en lille gruppe børn kommer med rundt i lokalområdets udefaciliteter. Her deltager vi i og lærer forskellige lege, som vi efterfølgende bruger i institutionen.

Børnehuset Stavlundvej har været med i et sådan forløb og håber, at vi kommer i betragtning igen.

Vi har også mulighed for at besøge Kastrupgårdsamlingen og se diverse udstillinger. Her har børnehaven blandt andet set en udstilling med Anders And.

Derudover handler vi lokalt med børnene, når vi skal bruge remedier for eksempel til bagning. Vi tager på tur til Seerupgård og vi plukker jordbær sammen med den køkkenansvarlige og laver syltetøj af de jordbær, som vuggestuebørnene har plukket.

Vi besøger et lokalt plejehjem i forbindelse med højtider, for eksempel fastelavn, hvor de ældre og de største af børnene slår katten af tønden sammen og spiser fastelavnsboller. I sundhedsugen afholder de store børnehavebørn olympiade, hvor de dyster mod de ældre på plejehjemmet, til stor fornøjelse for alle.

Dette er til stor glæde for både de ældre og børnene, og det er blandt andet med til at udvide børnenes horisont og stifte bekendtskab med noget, de måske ikke ellers ville opleve.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø

Børnemiljøet bliver skabt af den gensidige påvirkning, som finder sted mellem børnene og omgivelserne. Tilsammen medvirker et godt fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø til, at børnene får de bedste betingelser for at trives, lære og udvikle sig.

I Børnehuset Stavlundvej vægter vi de trygge rammer med faste voksne, genkendelighed i form af husets tydelige struktur og de anerkendende, inspirerende voksne. Vores fysiske, psykiske og æstetiske lærings-miljø skal være indbydende og inspirere børnene til kreativitet, udfordringer og leg.

Det fysiske børnemiljø
Børnehuset har lyse stuer, hvor rummene er levende og flytbare blandt andet ved hjælp af skillevægge. Vores børnehus har en indretning, der indbyder til leg både ude og inde. Vi kan derfor rumme mange forskellige typer af lege og aktiviteter. Vi skaber miljøer til fysiske og motoriske lege, højtlæsning, konstruktionslege, dialogisk læsning, massage, rollelege, yoga, rytmik mm.

Uderummet prioriteres også højt, da her er god plads.

Vi arbejder med rum i rummet, hvor vi laver legestationer, som børnene kan gå til og fra. Vi inddrager endvidere gangarealer og garderober til forskellige lege og aktiviteter – for eksempel gynger vi, kører på scooter m.m.

Det psykiske børnemiljø
De voksne tager ansvar for de stemninger børnene færdes i, ved at være anerkendende og sikre en tillidsfuld relation. Vi arbejder med accept af forskelligheder, da alle skal have en plads i fællesskabet. Venskaber er særligt vigtige og vi er meget opmærksomme på børnenes indbyrdes samspil og sprogbrug.

Vi opdeler dagligt børnene i mindre grupper blandt andet med henblik på at skabe et lavere støjniveau, mere nærvær og bedre forudsætning for leg, læring og udvikling for det enkelte barn.

Det æstetiske børnemiljø
Børnene bidrager i høj grad til vores æstetiske miljø. Vi følger årshjulet og bruger især traditioner og højtider til kreativitet, hvor børnenes kreative projekter, tegninger, malerier m.m. udstilles. Dette er med til at styrke børnenes selvtillid og selvværd.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Barnets alsidige personlige udvikling hænger tæt sammen med, at de voksne anerkender dets ret til at blot at være og at barnet har værdi i sig selv – som det er.

Barndommen er ikke bare en forberedelse til fremtiden. Nuet i barnets liv har en egen betydning, hvor det blandt andet handler om, at barnet skal lære sig selv at kende gennem stabile og trygge relationer. Det barnet erfarer nu, har stor betydning for barnets alsidige personlige udvikling på sigt, og vi har som barnets omsorgspersoner i dagtilbuddet en vigtig funktion i blandt andet at udvikle barnets selvværd, som netop udvikles i de tidlige barneår.

Tryghed og oplevelsen af at være værdsat er afgørende for udviklingen af vores selvværd og generelt når vi skal udvikle os. I Børnehuset Stavlundvej arbejder vi meget bevidst med, at barnet får en tryg tilknytning til de voksne, da det er meget vigtigt for barnets følelsesmæssige udvikling, herunder evnen til at føle empati. Små børn har brug for voksne til at regulere behov såvel som følelser.

I vores læringsmiljø har vi fokus på børnenes udvikling af selvværd og selvtillid, da disse har også stor betydning for børnenes måde at møde verden på. Vi ser og møder barnet som et individ, der selv tænker, føler og handler ud fra egne intentioner.

I børnehuset følger vi barnets spor. Vi kan eksempelvis have planlagt, at netop i dag skal vi have dialogisk læsning inde med en lille gruppe. Da vi så småt går i gang, giver børnene udtryk for, at de

hellere vil udenfor og lege. Her vurderer den voksne, om vi i stedet kan gå udenfor og inddrage det, der interesserer børnene i nuet, som læring.

Det er vigtigt, at barnet får muligheder for at fokusere på og udvikle det, det er engageret i, og sammen med andre børn og voksne kan eksperimentere, forfølge ideer og skabe projekter. Når barnet oplever engageret, fælles opmærksomhed om noget sammen med andre børn og voksne, udvikler det deltagelses-kompetencer og sin egen, fokuserede opmærksomhed. I den fælles opmærksomhed tilegner det sig også viden og færdigheder og får kendskab til den kultur, det lever i.

De helt små børn kan ikke koncentrere sig i særlig lang tid ad gangen, men de oparbejder en evne til fordybelse i samspil med opmærksomme voksne, der støtter barnet i at lytte og iagttage. Vi peger, viser, samtaler, fortæller og udviser engagement, og kan på den måde fastholde børnenes opmærksomhed og dermed styrkes deres evne til fordybelse og koncentration.

Det er vigtigt for os, at børnene oplever, at vi har lyst til at være sammen med dem, og at de føler sig værdsatte og som en del af fællesskabet i børnehuset.

Vi arbejder ud fra den anerkendende tilgang, som blandt andet handler om at styrke barnets selvtillid/ selvværd gennem positiv støtte fra de voksne.

I børnehuset arbejder vi blandt andet med selvhjulpenhed i garderoben. Barnet støttes og guides inden for zonen for nærmeste udvikling. I processen og når det lykkes, anerkender vi deres forsøg og vedholdenhed og sætter ord på: "Du prøvede selv", "Du fik selv skoene af", "Jeg vidste, du kunne", ”Sejt”, "High five".

Vi har stort fokus på at barnets gåpåmod og vedholdenhed styrkes. Vedholdenhed er afgørende for, at barnet kan lære og mestre nye ting. Herigennem lærer barnet at håndtere udfordringer og være vedholdende,når det møder modstand. Hvis for eksempel støvlen driller og barnet med det samme giver op, opmuntrer, støtter og guider vi barnet til at blive ved med at forsøge. På den måde giver vi barnet mulighed for selv at mestre udfordringen. Når barnets lykkes med at få støvlen på trods modstand, begejstres vi sammen med barnet og støtter op om deres lyst og motivation til at blive ved.

Anerkendelse handler også om at give barnet oplevelsen af, at relationen til den voksne har værdi i sig selv og at samspil ikke kun handler om at lære bestemte færdigheder.

Hvert enkelt barn i børnehuset skal hver dag opleve sig betydningsfuld. Vi møder dem med smil, knus, high fives og en oprigtig interesse for dem som person. Når et barn fortæller/viser, hvad det har på hjerte – ”jeg bliver hentet af morfar i dag”, ”Se hvad jeg har bygget”, peger på en ting/døren m.m. – er vi imødekommende og følger op på det, så barnet får en følelse at blive set, hørt og anerkendt.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børnehuset Stavlundvej er børnene en del af et socialt fællesskab, hvor det er vigtigt for os, at alle oplever, de hører til og føler sig inkluderet. At være en del af et fællesskab og have en god ven er med til at skabe trivsel hos barnet.

I vores daglige arbejde vægter vi arbejdet med relationer meget højt, da det er gennem vores relationer til andre, vi udvikler vores sociale kompetencer. Det er vigtigt for os, at børnene får skabt en tryg tilknytning til personalet og at vores læringsmiljøer bærer præg af nærvær, omsorg og tryghed. Vi skal være empatiske rollemodeller, da det er afgørende for, at børnene selv føler og handler empatisk. I vores læringsmiljøer har vi fokus på at møde børnene med forståelse og indlevelse og vi er opmærksomme på deres signaler og udtryk.

Det er vigtigt for os at anerkende børnenes empatiske handlinger over for hinanden, så de får en følelse af, at deres bidrag er positivt for fællesskabet. Eksempelvis når vi går ind i garderoben for at tage tøjet af, ser vi børn, som hjælper hinanden, og her sætter vi så ord på: " Per du hjælper Ole med at få skoene af, du kunne lige se, at han havde brug for lidt hjælp," eller hvis Susanne falder og Gitte går hen for at hjælpe hende op, "Gitte du hjalp lige Susanne, da du så hun faldt".

I Børnehuset Stavlundvej har det høj prioritet at dele børnene i mindre grupper, da det giver gode muligheder for nærvær og for at være empatiske rollemodeller. Her kan vi indgå i samspil med børnene og være opmærksomme på deres signaler samt sætte ord på empatiske handlinger.

At lære at løse konflikter er også en del af arbejdet med social udvikling. Vi hjælper børnene med at forstå konflikten, at sætte ord på deres følelser samt at prøve at forstå den andens perspektiv.

Det er vores mål, at der i de pædagogisk planlagte aktiviteter skal være fokuseret tid med børnene uden forstyrrelser, hvor vi arbejder med den sociale udvikling, men også de andre læreplanstemaer.

Som tidligere nævnt har legen høj prioritet hos os. Leg er grundlæggende for børns sociale udvikling og det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte dette. Vi som personale har et ansvar for legen, og det er vigtigt, at vi har blik for, hvad der foregår i legefælles-skaberne. For at få tilgang til legen spørger vi indimellem, om vi må være med.

De voksne er opmærksomme på legefællesskaber og eventuelle justeringer. I børnehaven kigger vi løbende på, hvilke børn der leger sammen og hvordan de leger.

Af og til kan det være nødvendigt at hjælpe børnene med at skabe nye legerelationer, eller hjælpe en gruppe børn med at få en bedre legerelation. Hvis en gruppe børn for eksempel rigtig godt kan lide at lege sammen, men ofte ender i konflikter, er det vores opgave at forsøge at hjælpe børnene med at løse deres konflikter. Ofte gøres det ved, at vi hjælper børnene med at forstå hinandens intentioner i legen.

Når vi oplever børn, som har svært ved at finde ind i legefællesskaber, bruger vi forskellige tilgange. Vi tager for eksempel en specifik gruppe med ud og leger en leg med dem, som vil give dem en fælles oplevelse, og de kan med vores hjælp få øje på hinanden styrker.

Vi leger forskellige lege med børnene, så de får erfaringer med legene og hvordan disse kan leges.

Vi fremhæver barnets styrker ved at forslå en leg eller aktivitet, hvor barnet har særlig viden, og dermed er det med til at gøre barnet interessant.

Vi understøtter børns deltagelse i legefællesskaber ved, at den voksne veksler mellem at gå foran, bagved og ved siden af.

Børn udvikler sig gennem deres deltagelse i de forskellige fællesskaber, de indgår i. Derfor har vi også fokus på børns deltagelsesmuligheder i de rammer, vi skaber. Her skal de have mulighed for at udvikle deres forskelligheder, selvstændighed og medindflydelse.

Det er vigtigt for os, at børnene har medindflydelse på, hvad der sker i dagligdagen, da det giver mere engagement og de bliver mere aktive deltagere i aktiviteter og lege. Medindflydelse er også en del af deres demokratiske dannelse. Det er vigtigt, at de får positive erfaringer med at træffe valg, blive lyttet til samt at lytte til andre.

Vi samarbejder ligeledes med forældrene om børnenes sociale udvikling og er i dialog om de relationer, barnet indgår i i institutionen. Forældrene har også et ansvar for et godt børnefællesskab ved at anerkende alle familier. Vi har fokus på, at forældre informeres når nye børn og familier starter på institutionen, således at de kan bydes velkommen. Vi har også flere sociale arrangementer med forældrene, som er med til at styrke fællesskabet i huset.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børnehuset Stavlundvej er vi bevidste om, at sprog og kommunikation er centralt for barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Børn lærer at kommunikere sprogligt, så de kan udtrykke følelser, behov, danne relationer, indgå i fællesskaber og få viden.

For at børn kan udvikle deres sprog, skal de høre andre tale. Derfor har vi fokus på at tale med børnene gennem hele dagen, på badeværelset, i garderoben og i alle læringsmiljøer.

Hvis børn skal udvikle deres kommunikation og sprog, har de brug for mange interaktioner, men kvaliteten er også vigtig.

Vi skal hjælpe med at udvide børnenes ordforråd. Det gør vi blandt andet når vi arbejder med fælles opmærksomhed. Vi bruger også andre sprogstrategier i hverdagen, hvor vi for eksempel stiller åbne spørgsmål og giver barnet god tid til at svare. Vi hjælper barnet med at sætte ord på følelser og handling, og vi retter ikke barnets fejl direkte. Hvis barnet eksempelvis siger pul og peger på en fugl, vil vi sige ”ja, det er en fugl”. Her kan vi også udvide ordforrådet: ”Ja det er en fugl, det er en sort krage – den flyver oppe i himlen - hvad kan ellers flyve” osv. Vi kan blive ved med at udvide samtalen alt efter, hvor i deres sproglige udvikling de er.

Det er vigtigt, at børnene får positive erfaringer med kommunikation og sprog, og det kan vi som sproglige rollemodeller være med til at understøtte.

I børnehuset indgår børnene i fællesskaber, og en af vores opgaver er at hjælpe med at skabe fællesskaber, der kan udvikle alle børns sprog. Det at kunne kommunikere er også en vej ind i fællesskabet.

Vi er bevidste om, at vi også kommunikerer gennem kroppen, eksempelvis når vi udtrykker følelser med vores ansigtsudtryk og gestik.

I vuggestuen er den nonverbale kommunikation særlig vigtig for, at de mindre børn kan deltage i sociale samspil. Især i vuggestuen, men også i børnehaven, er vi optaget af at se på børnenes nonverbale

kommunikation og hjælpe dem med at sætte ord på andre børns hensigter, således at alle børn får mulighed for deltage i udviklende fællesskaber. Vi voksne er på gulvet i børnehøjde og er både nærværende og observerende, og støtter op om udviklingen af fællesskaber. I løbet af dagen er børnene sammen på tværs af alder, hvilket giver mulighed for, at de større børn kan være sproglige rollemodeller for de mindre.

Legen er en vigtig øvebane, når barnet skal udvikle sit sprog. I legen er børnene aktive, de kommunikerer, øver sig i at forhandle og i at argumentere for deres holdninger. Når børn leger, udvikler de et bedre sprog. Der kan være børn, som har svært ved at lege og afkode andres leg. Her er det vores opgave at hjælpe dem ind i legen og give dem redskaber til at kunne deltage.

Et eksempel i børnehaven kunne være, at Per gerne vil deltage i en fangeleg, men da legen er godt i gang og de andre børn ikke rigtigt lægger mærke til og forstår ham, skubber han til dem og flytter den spand, som de bruger til legen. Her er det den voksnes opgave at oversætte Pers intentioner og hjælpe Per ind i legen.

Det er vigtigt, at vi har blik for de børn, som behøver hjælp. Børn er som regel glade, når de voksne engagerer sig i legen, og vi har her mulighed for at hjælpe de børn, som har brug for at blive guidet.

Vi tilrettelægger endvidere læringsmiljøer for de børn, som er sprogligt tilbageholdende. Det sker i mindre grupper med bedre mulighed for at blive hørt. Her laver vi ofte dialogisk læsning, leger en leg med fokus på barnets spor og samtale (udvidelse af ordforråd) m.m.

I børnehaven arbejdes der en gang om ugen i sproggruppe, aktiviteterne er tematisk sprogarbejde og dialogisk læsning. Forældrene vil altid være orienteret om dette arbejde med deres børn, medmindre barnet kun er ”på besøg” og hygger sig med de andre børn i gruppen.

For at børn får de bedste betingelser for udvikling af sprog og kommunikation, er det vigtigt med et rigt fysisk sprogmiljø.

På stuerne er der mulighed for at fordybe sig i bøger og der er små kroge med mulighed for at lege uforstyrret. I vuggestuen har børnene deres egne fotobøger med tekst og billeder af familien, og i børnehaven er der papir, tuscher og farver tilgængelige, hvor kun fantasien sætter grænser for samtaler om de enkelte tegninger. I storegruppen i børnehaven spiller vi Story cubes, hvor vi finder på vores egne historier.

På legepladsen er der også gode legekroge, kridt til at tegne og lave hinkeruder med samt mulighed for at tage skriveredskaber med ud.

Vi udstiller desuden billeder og tekst fra livet i institutionen og tegninger børnene har lavet.

Lokalområdet bruger vi som sprogligt læringsmiljø, eksempelvis når vi er på biblioteket eller i skoven. Her sætter vi ord på det vi ser, laver og oplever.

Vi samarbejder med forældrene om barnets sproglige udvikling og udveksler erfaringer. På Aula deles sprogmateriale og ideer til sprogarbejde med forældrene hjemme.

I vuggestuen bruger/udfylder vi TRAS (tidlig registrering af sprogudvikling) på alle børn ved ca. 2-årsalderen. Det er med til at give et overblik over barnets udvikling og hvad der skal være fokus på at styrke.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

På børnehuset har vi meget fokus på krop, sanser og bevægelse, da børn lærer gennem kroppen.

Børn har brug for at anvende og stimulere deres sanser gennem forskellige udfordringer for at forstå den fysiske, sociale og kulturelle verden omkring dem. Når børn er fysisk aktive, opbygger de deres motoriske kompetencer og udvikler deres deltagelsesmuligheder i fællesskabet. At børn er aktive og udforskende, spiller en afgørende rolle for deres udvikling og sundhed.

Vi forsøger, at tænke kroppen ind i mange af vores læringsmiljøer i både aktiviteter, leg og rutiner, og børnene støttes i at bruge og udfordre kroppen gennem hele dagen.

I de pædagogiske rutiner arbejder vi med, at børnene øver sig i at tage tøj af og på, selv klatre op på puslebord og på stole, hælde mælk op, rydde op, smage på forskellig mad, være madhold.

Vores planlagte pædagogiske aktiviteter omfatter blandt andet rytmik, musik, børneyoga, vandleg, forhindringsbaner, massage og aktiviteter med høj puls, samt forskellige pædagogiske idrætslege. Det er vigtigt, at børnene gør sig kropslige erfaringer i både ro og aktivitet. Med vores aktiviteter forsøger vi at give børnene mange forskellige erfaringer og fornemmelser, for dermed skabe kropsbevidsthed.

I den selvinitierede leg gør børnene sig også mange kropslige og personlige erfaringer, når de spejler sig i hinanden. Her får de en fornemmelse af deres egen krop i forhold til omgivelserne.

I vuggestuen ser vi meget, at de mindre børn ser på de store og herefter prøver og øver de sig for så senere selv at kaste sig ud i at prøve – måske først med voksenstøtte – for endelig selv at mestre det. Der arbejdes også med både den personlige og sociale udvikling her. (Zonen for nærmeste udvikling)

Et eksempel er i vuggestuens "puderum". Her kravler de store børn højt op og hopper ned, de mindre bruger lang tid på at se på de store (som smiler, har samspil og fælles leg). Når de har modet til det, begynder de også at udfordre sig selv ved at kravle op; dette sker mange gange, de kravler op og kravler ned. Når børnene er ved at være klar til næste skridt, guider, hjælper og støtter vi dem gennem

aktiviteten. På et tidspunkt har de modet til selv at prøve at hoppe ned. Vi begejstres sammen med børnene, når de lykkes i at mestre nye færdigheder.

Når børn indgår i bevægelsesfællesskaber får de krops- og sanselige indtryk, der styrker deres evne til at aflæse og forstå andre.

Det pædagogiske personale er rollemodeller, som bakker børnene op i deres initiativer til at bruge kroppen, og samtidig selv viser glæde ved bevægelse og kropslige aktiviteter. Det er vores opgave at opfordre til, at alle børn udforsker og eksperimenter med de mange forskellige måder, kroppen kan bruges på. Det er vigtigt at vise barnet, at vi voksne tror på, at det kan selv, og gennem positiv guidning opfordrer til at barnet udfordres inden for zonen for nærmeste udvikling. Det er ligeledes vigtigt, at sanseindtrykkene automatiseres, hvorfor vi også har fokus på at give børnene tid til at afprøve, udføre og gentage bevægelser.

Vi bruger såvel vores inde- som udearealer til kropslig udfoldelse. I vuggestuen er der på stuerne både mulighed for at være fysisk aktiv blandt andet på klatrevæg, ribbe, skummoduler og store madrasser, og for at fordybe sig i mere rolige aktiviteter.

I børnehaven opfordrer de indendørs rum barnet til ro og fordybelse i mindre grupper. Vi har mulighed for at rykke lidt rundt, så der kommer mere gulvplads til dans, musik og tumlelege.

Når vi er ude på legepladsen, bliver det pædagogiske læringsmiljø brugt til blandt andet fangeleg, fodbold, gemmeleg eller til at tage på opdagelse.

På legepladserne i både vuggestue og børnehave er der mange muligheder for at bruge kroppen og sanserne. Vi løber, cykler, ruller, gynger, balancerer, vipper, snurrer, rutscher, skubber, kravler, smager på krydderurter og meget mere. Vi er ude stort set hver dag og i al slags vejr.

I børnehaven er det vigtigt, at børnene lærer at mærke, om de er sultne, tørstige, er for varme eller for kolde, og ligeledes er det vigtigt, at vi voksne anerkender børnene, når de giver udtryk for at mestre dette.

Fælles for hele huset er, at vi i høj grad gør brug af vores lokalmiljø til at stimulere krop, sanser og bevægelse, da vi er så heldige at have bakker, skov, strand og Fælleden tæt på os. Udearealer giver blandt andet børn adgang til at færdes i forskelligt terræn og giver dem hermed andre muligheder for at udfordre deres grovmotorik.

Især Ugandaskoven bruges flittigt som læringsmiljø, da der her er mange muligheder for arbejde med krop og sanser (samt personlig og social udvikling) for eksempel på Junglestien, hvor børnene blandt andet udfordres i koordination, balance og styrke.

I skoven kan børnene udfordres inden for alle læreplanstemaer, og derfor bruger vi den som læringsmiljø året rundt.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børnehuset Stavlundvej er natur og udelivet en stor del af vores daglige læringsmiljø. Her er plads til leg, undren og børnenes forskelligheder.

Intet vejr er for dårligt med den rette påklædning. Børnehaven er ude stort set alle dage og i vuggestuen er flere grupper ude enten formiddag eller eftermiddag.

Vi har gode erfaringer med, at konflikter mindskes, at børnene bedre kan afkode legen, når de er ude, og at naturen fremmer børnenes opmærksomhed og koncentration. Det ser vi ofte, når vi på ture har en samtale om for eksempel bænkebidere. Her er ingen forstyrrelser, kun nærvær og rum til undren og fordybelse.

Vi arbejder generelt med temaet ud fra vores årshjul og årets gang, samt bruger værktøjer fra kommunens strategi for matematik, science og naturfag.

Vi arbejder aktivt med dannelse om natur og naturfænomener både ude og inde.

Ved morgensamlingen, både i vuggestuen og i børnehaven, italesættes vejret blandt andet ved, at vi kigger ud af vinduerne for at se, hvilket slags vejr det er, og via illustrationskort.

Vi arbejder med projekter som ”Fra jord til bord”, hvor maden, vi har dyrket på legepladsen, bruges i madlavningen, og vi arbejder med bålmad, affaldssortering, vejrfænomener og bruger naturmaterialer kreativt. Der arbejdes med dyr, planter, insekter og fødekæder, og vi bruger legepladsens æbletræer til saft, æbletryk og i mad.

Vores spejderhytteuge og plantedag betyder meget for arbejdet med natur, udeliv og science.

Vi bruger ofte vores lokalmiljø til at udforske naturen, for eksempel Junglestien i skoven, Fælleden, stranden, Den Blå Base, Den Blå Planet, legepladser og Naturskolen.

Her har børnene mulighed for at bringe alle sanser i spil, og bruge kroppen på nye måder. Vi bruger aktivt vores ladcykler og cykler ud og undrer os, laver yoga i naturen m.m.

I arbejdet med læreplanstemaet ”Natur, udeliv og science” er det en forudsætning, at vi er gode rollemodeller for børnene. Vi er nærværende, engagerede og aktivt deltagende med børnene. Vi understøtter børnene i at udvikle nysgerrighed og lyst for natur, udeliv og science, hvor de skal inddrages og være aktive medskabere.

Et barns undren kan sagtens føre til, at de voksne laver en SMTTE-model, som er et et pædagogisk redskab, der bruges i planlægningen af aktiviteter eller forløb med et bestemt fokus. SMTTE står for Sammenhæng – Mål – Tiltag – Tegn - Evaluering

En SMTTE-model med naturfokus kan også bruges, hvis et barn har svært ved at finde ind i et legefællesskab.

I vuggestuen forundres børnene over edderkoppen, der kravler i spindet. Nogle vil måske gerne holde den, når de har set, at det ikke er farligt på pædagogens hånd.

I børnehaven undres børnene over forskellen mellem os og edderkoppen. Hvorfor gør den det? Hvor mange ben har den, hvad spiser den – altså ligheder eller forskelle. Her kan de voksne udvide denne undring ved at inddrage andre dyr og dermed skabe ny læring samtidig med, at sproget styrkes.

I børnehuset får børnene mulighed for at eksperimentere med tidlige indgange til matematik sprog og naturvidenskab. I vuggestuen medbringer vi ofte vores naturdug på ture, hvor børnene kan kategorisere det, de finder, og sortere det efter form eller farve. Vi tæller ofte 1-2-3 inden en sang.

I børnehaven kan vi tage fangstnet og forstørrelsesglas med på ture og se, hvad vi fanger, tælle vinger, ben, pletter eller, hvad der ellers fanger børnenes interesse. Vi snakker om levesteder og føde – og prøver selvfølgelig at finde ud af, hvilket dyr det er, vi har fanget.

Vi arbejder desuden med en naturfaglig model, som bruges både, hvor et specifikt spørgsmål kan besvares, og generelt ved spontane spørgsmål, hvor de voksne sammen med barnet formoder noget, finder viden eller observerer, fortolker og konkluderer.

Eksempel:

Spørgsmål: Hvor kommer maden fra?
Gæt/formodning: En ko, en gris, fra havet, et supermarked.
Undersøgelse: Kigge i en bog, eventuelt besøg i supermarked/på bondegård.
Fortolkning: Der findes kød, grøntsager, havdyr.
Konklusion: Maden stammer fra dyr og planter.

I børnehuset arbejder vi med bæredygtighed og ansvarlighed ved, at vi deltager i arrangementer som for eksempel affaldsindsamling, og ved at vi arbejder med respekt for natur og dyr, for eksempel at vi ikke tramper på dem.

Vi tænker ofte natur og bæredygtighed ind i vores traditioner og aktiviteter, hvor en gruppes juledekoration kan bestå af indsamlede kogler, grene og blomster fra en skovtur, og toiletruller bruges til rensdyr.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Det er vigtigt for os, at kulturen er rummelig og giver alle børn deltagelsesmuligheder i fællesskabet. Derfor reflekterer vi over de normer og værdier, der ligger til grund for vores pædagogiske arbejde, både når det gælder det fysiske, psykiske og sociale læringsmiljø.

Vi er bevidste om, at børn er forskellige og har forskellige kulturelle baggrunde og dermed forskellige normer, værdier og traditioner med sig i rygsækken.

Vores kultur og fællesskab formes af alle de normer, værdier og traditioner, vi har sammen i huset. Kulturen udvikler sig i de sociale samspil og fællesskaber vi indgår i.

Børnene er hver dag en del af forskellige større og mindre fællesskaber, hvor de øver sig i at begå sig. Vi som empatiske rollemodeller støtter op om børnene i denne proces ved at være nærværende og lydhøre over for børnenes udtryk og intentioner.

Det er vigtigt for os at have en demokratisk og empatisk kultur, hvor alle har mulighed for at deltage i fællesskabet og opleve, at de har medbestemmelse i hverdagen. Læringsmiljøets bærende elementer er empati, respekt, tryghed og omsorg, og alle børn skal føle sig betydningsfulde og anerkendte.

Når børnene har medindflydelse, får de erfaringer med at være betydningsfulde. Det giver engagement og lyst til at bidrage til fællesskabet.

Børnehaven er for nylig gået fra at være én stor gruppe, hvor børnene selv valgte, hvilken stue de ville lege på, til at være inddelt i to stuer.

Da vi inddelte børnehaven i de to stuer, fik børnene lov til at komme med forslag til, hvad stuerne skulle hedde, og til sidst afholdt vi et valg, hvor de fik lov til at stemme på forslagene. Her oplevede vi et stort engagement og interesse fra børnenes side.

Et andet eksempel er, når vi skal på en spontan tur med en lille gruppe børn. På turen kan børnene få lov til at vælge imellem nogle muligheder, som den voksne har opstillet, og som kræver, at de samarbejder og bliver enige.

Den demokratiske dannelse er en vigtig af del af vores arbejde i Børnehuset Stavlundvej. Det er vigtigt for os, at alle børn får positive erfaringer med at blive hørt og få indflydelse, men også lærer at tage hensyn til fællesskabet.

Når børn leger, får de erfaringer med at gå på kompromis og forhandle, da der ofte er forskellige interesser i en leg. Eksempelvis kan der være tre børn i en legegruppe, hvor de to gerne vil cykle og en gerne vil gynge. Her bliver det ene barn nødt til at tage hensyn til fællesskabet, hvis det gerne vil lege med de andre, men kan samtidig forhandle ved at spørge, om de kan lege den anden leg bagefter.

Et andet eksempel kan være, at en lille gruppe børn leger familie og bygger hus på legepladsen. Flere børn kommer til og vil gerne være med, men bliver afvist med den begrundelse, at der ikke er plads til flere i huset. Der kan kun være én far/mor/barn. Her træder den voksne ind og foreslår, at de i stedet for at bygge et hus af kasserne kan bygge lejligheder, så der kan bo flere familier ved siden af hinanden.

Som en del af vores kultur fejrer vi også flere traditioner, som følger året gang, såsom fastelavn, påske og jul. Desuden har vi vores egne traditioner, som vi vægter højt, for eksempel sommerfest, spejderuge, koloni og plantedag.

Traditionerne er med til at styrke fællesskabet og binde os sammen. Samtidig lærer børnene om de traditioner, som er i samfundet.

En del af arbejdet med kultur handler om de kulturelle og æstetiske ind- og udtryk, vi præsenteres for.

Vi giver vi børnene mulighed for at indgå i forskellige æstetiske praksisser, hvor deres fantasi og kreativitet er i spil. Samtidig giver arbejdet med æstetiske processer mulighed for at få stimuleret sine sanser samt udtrykke og bearbejde følelser og tanker.

Vi arbejder blandt andet med udtryksformer som tegne/male, musik, dans og rollelege.

I børnehaven er der altid mange kreative muligheder til rådighed. Vi har blandt andet kreative skabe med et hav af forskellige materialer, som børnene frit kan bruge i deres kreative processer. Der er også rig mulighed for at udtrykke sig gennem musik og dans, samt for udklædning til rollespil.

Vi har også mere strukturerede aktiviteter med kreative processer. Her er det vores opgave at inspirere og give børnene lyst til at eksperimentere. Den voksne skal signalere og have fokus på, at det vigtigste er proces og deltagelse og ikke det færdige produkt. Børnene skal føle og sanse og gøre sig erfaringer med disse processer.

Vi skiftes mellem at gå foran, bagved og ved siden af barnet. Som i alle andre aktiviteter er vi nærværende, engagerede, omsorgsfulde og lydhøre.

På stuerne udstilles børnenes forskellige æstetiske produkter, som dermed bliver en del af vores fysiske rum. Det er med til, at børnene føler sig betydningsfulde, anerkendte og som medskabere af læringsmiljøet. Dette bidrager også til fællesskabet.

I arbejdet med dannelse og æstetiske læreprocesser giver vi også børnene kulturelle oplevelser, hvor indtryk er i fokus. Vi besøger blandt andet teatre, museer og biblioteker. Her er det vigtigt at børnene forberedes på, hvordan man agerer i dette læringsrum, således at barnet får tryghed og bedre mulighed for deltagelse.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Vores evalueringskultur i Børnehuset Stavlundvej er kendetegnet ved, at vi forholder os reflekterende og fagligt selvkritisk til vores praksis.

Vi har daglig fokus på refleksion og observation af læringsmiljøet, og evaluerer løbende for at sikre sammenhæng mellem læringsmiljø og børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Vi anvender forskellige metoder til planlægning af aktiviteter og rutiner, herunder SMTTE-modellen når vi planlægger pædagogiske forløb. Vi dokumenterer undervejs med video, fotos og observationer. Efter et forløb laver vi en evaluering på baggrund af dokumentationen.

Vi gør også brug af aktionslæring som metode til udvikling af praksis, eksempelvis læringsmiljøer vi ikke synes fungerer optimalt, eller anden undren som vi ønsker at blive klogere på.

Herefter igangsætter vi aktioner, hvor vi dokumenterer undervejs og indsamler ny viden. Vi reflekterer og evaluerer i fællesskab vores aktioner og sætter eventuelt nye i gang.

Ideen er, at vi undersøger praksis med henblik på at forandre og udvikle den.

De erfaringer vi har med aktionslæring er, at vi får sat gang i den pædagogiske udvikling og at det bidrager til det faglige fællesskab.

Det er vigtigt for os, at læreplanen er et dynamisk redskab. Vi har valgt at hver anden personalemøde kun omhandler Læreplans temaer eller evaluering. Der kan bl.a. diskuteres forskellige uddrag af læreplanen og vi vælger nogle gange materialer fra EVA (Danmarks evalueringsinstitut) til at sætte fokus på forskellige temaer.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Når vi evaluerer læreplanen, bruger vi materialet ”Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan” fra *Danmarks Evalueringsinstitut*

Forældrebestyrelsen inddrages i evalueringen af læreplanen.